

SCITopic

Udržet síť znamená udržet vliv

Ministerstvo zdravotnictví ČR na konci dubna vyhlásilo novou veřejnou soutěž v rámci Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu 2024–2030, konkrétně Podprogramu 4: Podpora národních autorit v prioritních oblastech zdravotnického výzkumu. Soutěž je zaměřena na období 2026–2030 a její ambicí je podpořit dlouhodobé fungování národních odborných platforem a sítí v prioritních oblastech zdravotnického výzkumu. „Je však třeba zdůraznit – a činím tak s upřímnou lítostí –, že tato soutěž není primárně určena na financování samotného výzkumu.“

Podpora směřuje zejména na koordinační, organizační, strategické a integrační aktivity,“ píše v dnešním vydání Newsletteru ředitel NÚVR Aleksi Šedo a dodává: „Přesto není jen administrativní epizodou po skončení projektové fáze programu EXCELES. Ve skutečnosti představuje důležitý test, zda se podaří uchovat kontinuitu vzniklých struktur a přenést je do další fáze vývoje. Pro NÚVR jde současně o příležitost potvrdit, že vybudovaná síť nebyla jednorázovým projektem navázaným na konkrétní zdroj financování, ale že se stala stabilní součástí českého onkologického výzkumného prostředí.“

[Více zde](#)

SCIGeneration

Lenka Kotrchová: Jsme v začarovaném kruhu

K hodnocení systému financování vědy přistupuji s určitou pokorou. Mám to štěstí, že jsem součástí úspěšné a etablované skupiny, takže nemusím řešit existenční otázky spojené s granty na denní bázi. Přesto se však nemohu zbavit pocitu, že se jako vědci pohybujeme v začarovaném kruhu. Pokud nemáte „velké jméno“, několikaleté zkušenosti ze zahraničí nebo za sebou už minimálně jeden úspěšný velký projekt, je téměř nemožné do systému zvencí proniknout.

[Více zde](#)

Lenka Hernychová: Maraton běžný sprintem

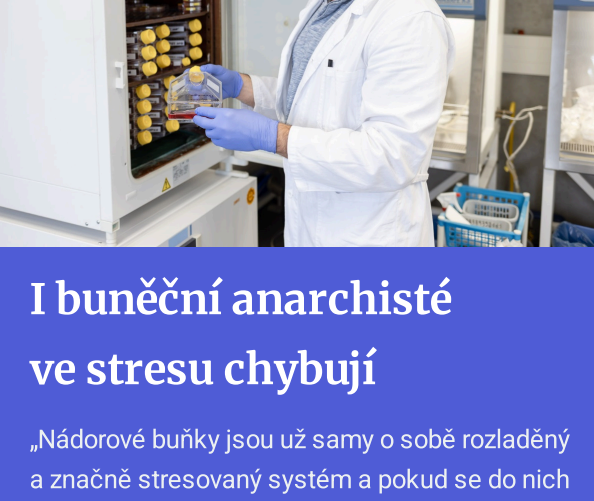
Česká věda je trochu jako maraton, který se běží sprintem. Kdybych měla možnost, posílila bych stabilní financování pracovišť, zvýšila šanci kvalitních grantů na podporu a ulevila vědcům od zbytečné administrativy. Věda potřebuje soutěž, ne permanentní vyčerpání. Dobře nastavený systém nemá testovat, kdo vydrží nejvíce stresu, ale kdo přinese nejlepší nápady, poctivou práci a odvahu hledat nové cesty. Společnost, která chce budoucnost, si své badatele nemůže dovolit unavit.

[Více zde](#)

SCIPapers

<p>Single Cell RNA Transcriptomics of Mantle Cell Lymphoma Reveals the Presence of Clones - Resistant Subclones at the Time of Diagnosis.</p> <p>Manakov D, Klanova M, ..., Trnety M, Klener P.</p> <p>American Journal of Hematology 2026 March</p> <p>DOI: 10.1002/ajh.70270 PMID: 41802856</p>	<p>Autophagy revealed as a targetable vulnerability in senescent cells by cell painting phenotypic profiling: a mechanistic study of MCOPPB and related compounds.</p> <p>Lacey M, Beresova L, ..., Nencka R, Mistrik M.</p> <p>GeroScience 2026 April</p> <p>DOI: 10.1007/s11357-026-02258-z PMID: 42062708</p>	<p>Translational control of AMPK activity in melanoma</p> <p>Vadovicová N, Lešková A, ... Souček K & Uldrijan S.</p> <p>Cell Communication and Signaling 2026 April</p> <p>DOI: 10.1186/s12964-026-02901-4 PMID: 42050705</p>
--	---	--

SCICommunity

I buněční anarchisté ve stresu chybují

„Nádorové buňky jsou už samy o sobě rozladěny a značně stresovaný systém a pokud se do nich správným způsobem „rýpné“, tak podobně jako řádně rozzlíbený choleric“

začnou nakonec dělat chyby, které jsou neslučitelné s jejich dalším přežíváním,“ říká Martin Mistrik, vedoucí Laboratoře integrity genomu při ÚMTM LF UP a FN Olomouc. Jeho výzkumný tým se zaměřuje na poznání mechanismů buněčného stresu, replikace a opravy DNA i na možnosti, jak využít vad těchto procesů u nádorových buněk v terapii. Přibližuje, proč mohou být právě stresové adaptační mechanismy Achillovou patou nádorových buněk, jak složitá je cesta od základního výzkumu ke klinické praxi nebo proč je pro budoucnost české vědy zásadní důvěra mezi výzkumnými týmy. Zamýšlí se i nad schopností mluvit o složitých biologických procesech srozumitelně – a někdy i trochu hravě.

[Více zde](#)

SCIIndicators

Indikátory a cíle v období udržitelnosti..

Jedním z hlavních závazků NÚVR – kromě rozvoje excelentního onkologického výzkumu – je jeho integrace národního biomedicínského „makroprostředí“ s přesahem do zdravotní péče, vzdělávání či tvorby veřejných politik ve spolupráci s orgány veřejné moci a koordinace výzkumných kapacit v Česku. NÚVR má překonat dlouhodobou fragmentaci onkologického výzkumu a vytvořit funkční národní platformu propojující univerzity,

akademické instituce, nemocnice i veřejnou správu. Zároveň usiluje o to, aby výsledky výzkumu nezůstávaly omezeny na akademické prostředí, ale promítaly se do klinických doporučení, organizace péče, vzdělávání odborníků i strategických dokumentů. Naši experti jsou součástí odborných boardů, poradních orgánů a pracovních skupin na úrovni národní i evropské.

[Více zde](#)

NICR | MedChemBio | eatris-cz | INSTITUTE OF MOLECULAR AND TRANSLATIONAL MEDICINE | Faculty of Medicine and Dentistry | Funded by the European Union

Czech Annual Cancer Research Meeting

November 23–25
2026 | Olomouc, CZ

Abstract submission is OPEN!

Deadline for abstracts is September 15, 2026

www.cancermeeting.cz

SCIMedia

Nové cesty v léčbě rakoviny mozku: elektrická pole, cílené molekuly i imunoterapie

Sciencemag.cz, 17. 3. 2026

„Nádory vznikají na základě velmi konkrétních změn na molekulární úrovni v nádorových buňkách, ale i v chování dalších buněk v jejich mikroprostředí. Pokud tyto mechanismy přesně poznáme, můžeme identifikovat nové terapeutické cíle a vyvíjet léčbu, která zasahuje přímo podstatu onemocnění, nikoli jen jeho projevy. Pokrok ve vědě proto předchází pokroky v klinické medicíně,“ zdůrazňuje Aleksi Šedo, ředitel NÚVR.

Genetický kód: tajemství zdraví i nemoci

Téma, 27. 3. 2026

Sekvenování genomu patří k největším průlomům moderní biologie a medicíny a otevírá cestu k obrovskému množství informací ukrytých v naší DNA. „Z analýzy genomu zjistíme, jestli má člověk předpoklady k výkonostnímu, či vytrvalostnímu sportu, jaká je jeho odolnost vůči závislostem různého typu, ale především může odhalit vrozené dispozice k nemocem,“ prozradil Marián Hajdúch lékařský ředitel NÚVR a iniciátor projektu CzechGenome.

Představení vědkyň a vědců NÚVR

Aktuální témata v onkologii očima českých lékařů, březen 2026
Časopis Aktuální témata v onkologii očima českých lékařů nově představuje výzkumné skupiny NÚVR. V březnovém vydání se můžete dočíst více o Lence Bešše a její skupině při Biologickém ústavu LF MU, zaměřené na imunoterapii nádorů, dále o Petru Džubákovi a Laboratoři pro časnou diagnostiku a terapii nádorů ÚMTM LF UP a FN Olomouc nebo o Laboratoři biologie nádorové buňky ÚBEO 1. LF UK, kterou vede Aleksi Šedo.

Byla nalezena nekódující RNA, která řídí agresivitu lymfomu

Medical Tribune, 8. 4. 2026

Nové poznatky z laboratoře Marka Mráze otevírají cestu k terapeutickému cílení signalizace CD40 u transformace folikulárního lymfomu. V práci, kterou otiskl prestižní časopis Leukemia, autoři provedli první párovou analýzu exprese messengerových RNA (mRNA) a krátkých nekódujících RNA (miRNA) ve vzorcích pacientů s FL odebraných před přechodem jejich onemocnění do transformovaného FL a po něm. Výsledkem byla identifikace odlišné exprese 1075 mRNA a 19 miRNA, včetně downregulace celé rodiny miR-29.

Jak odhalit pomocníky nádorů

Vesmír, 27. 4. 2026

Vědci z výzkumné skupiny NÚVR Nádorové mikroprostředí s kolegy z ÚMG AV ČR, Ústavu patologie 1. LF UK a VFN v Praze identifikovali nový protein, který by mohl pomoci lépe rozpoznávat buňky významně ovlivňující chování zhoubných nádorů. „Podrobnou analýzu genové aktivity jsme zjistili, že fibroblasty z různých typů nádorů často exprimují i jinou izoformu aktinu, tzv. γSMA,“ říká hlavní autor studie otištěné v Histochemistry and Cell Biology Michal Španko.

Nádorových buněk po nové léčbě ubylo. Zázraky se dějí, věří mladý sportovec

idnes.cz, 5. 5. 2026

Talentovaný florbalistu Adama Chomu z Ostravy zastavil před třemi lety nádor mozku. Po léčbě chtěl opět sportovat. Rakovina se ale vrátila, metastázy se rozšířily do kostí. Zachránili ho dětští onkologové v Brně. On se jim teď snaží pomoci zlepšit péči o mladé dospělé s nádory typickými pro dětský věk. „Dětské nádory mají jinou biologii, většinou rostou mnohem rychleji než u dospělých, dříve metastazují a většinou lépe reagují na protinádorovou léčbu, pokud je zahájena rychle a správně,“ říká přednosta Kliniky dětské onkologie LF MU a FN Brno a vědecký ředitel NÚVR Jaroslav Štěrba.

Magdaléna Houdová Megová: To, co u mladých kolegů hledám, je zvědavost

Medical Tribune, podcast Druhý názor, 18. 3. 2026

Je vědkyň, vysokoškolskou učitelkou a také onkogenetickou. Svým výzkumem se zaměřuje na možnosti terapeutického ovlivnění nádorového mikroprostředí u glioblastomu. Angažuje se také ve zlepšení postavení žen ve vědě. Základní je pro ni neztratit zvědavost. „Zatím ji neztrácím, a je to také to první, co hledám u mladých kolegů. A mladých, zvědavých lidí je stále dost,“ říká.